

KJAK

Viðmerkingar og lesarabrøv til Sosialin skulu sendast til teldupostadressuna:
post@sosialurin.fo

Reyð stjórn má til arbeiðis

Sambandsflokkurin á Christiansborg: trý átroðkandi mál í Ríkisfelagsskapinum mugu loysast sum skjótast, áðrenn sigast kann, at samstarvið í felagsskapinum virkar nóg væl

**EDMUND
JOENSEN**

fólkatingsmaður

Í endaorðaskiftinum á Christiansborg í dag helt Edmund Joensen, fólkatingsmaður, eina atfinningarsama men konstruktiva røðu.

– Trý mál liggja á láni og mugu loysast sum skjótast, áðrenn sigast kann, at samstarvið í Ríkisfelagsskapinum virkar nóg væl, sigur Edmund Joensen eftir dagsins orðaskifti.

Talan er um hesi trý málini:

- Makrel-stríðið og leikluturin hjá Danmark í mun til komandi ES-boykottið av Føroyum
- Støðan, har ið summir føroyingar nú skulu upptjena rætt til ymsar sosialar veitingar í Danmark
- Samráðingarnar um at dagføra og harvið hækka Ríkisveitingina til Føroya

– Í Ríkisfelagsskapinum loysa vit avbjóðingarnar í felag. Tað eiga vit eisini at gera við tey óhepnu málini, sum liggja og biða eftir teimum røttu loysnunum, sigur Edmund Joensen.

Her er dagsins røða hjá Edmundi Joensen, fólkatingsmanni:

Vi behandler statsministerens redegørelse om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation.

I den forbindelse bør vi se på forholdet mellem Færøerne og Danmark.

Rigsfællesskabet er vores fællesnævner, og stemningen omkring vores fællesskab er god.

I redegørelsen i dag siger statsministeren, at vi kan

være stolte af samarbejdet i Rigsfællesskabet.

Her er jeg ikke helt enig. Vi døjer nemlig med sager, som vi godt kunne undvære:

- Den såkaldte makrelstrid i Nordatlanten deler vandene
- Færøerne bliver sidestillet med udlandet i visse henseender
- Og der er problemer omkring bloktilskuddet til Færøerne.

Lad os først se nærmere på sagen om tilskuddet.

I to omgange har Regeringen og Landsstyret forhandlet om tilskuddets størrelse.

For første gang i nyere tid kunne parterne ikke rejse sig fra forhandlingsbordet med en løsning, der tilgodeser begge parter.

Regeringen ville ikke imødekomme Landsstyrets ønske om at justere tilskuddet fremover.

Pristalsreguleringen blev dog genindført - og det vil jeg gerne kvittere for.

Men man kunne have løst sagen. F.eks. med en køreplan for, hvordan tilskuddet gradvist justeres op på normalt niveau.

Det er kun rimeligt efter hele 10 års fastfrysning og reduktion af tilskuddet.

For 10 år siden lyttede Regeringen til et republikansk landsstyre om at beskære og fastfryse bloktilskuddet.

Nu, 10 år senere, vil Regeringen ikke lytte til et nyt ønske fra et nyt landsstyre, med en anden politik.

Regeringens holdning er uforståelig.

Hvorfor er der i hele taget et Bloktilskud?

Det er fordi Danmark og Færøerne i fællesskab løfter nogle velfærds-områder på Færøerne.

Vi finansierer fælles-områderne sammen.

Det drejer sig bl.a. om sundheds-væsen, særforplejning og pensioner. Vigtige velfærds-områder.

Læg mærke til, at disse områder ikke er overtaget af Færøernes Hjemmestyre.

Historisk set har Danmark og Færøerne delt udgifterne til fællesområderne nogenlunde jævnt imellem sig.

10 års fastfrysning og reduktion af bloktilskuddet betyder dog, at Færøerne nu bærer en uforholdsmæssig stor del af udgifterne til fællesområderne.

Lad os tage sundheds-væsenet som eksempel.

I 2002 afholdt Færøerne 49 % af de samlede udgifter til sundhed.

Nu finansierer Færøerne 63 % af sundhedsudgifterne.

Jeg må sige: Regeringen har en forpligtelse til at indgå en aftale med Landsstyret, så finansieringen bliver fordelt efter hensigt.

- Det her drejer sig om velfærd.
- Det drejer sig om, hvordan vi løfter i fællesskab.
- Det drejer sig om vores samarbejde.

Til efteråret forhandles der igen om bloktilskuddets størrelse.

Her må Danmark og Færøerne enes om en mere rimelig måde at løfte fælles opgaver på.

Jeg vil gerne høre, om statsministeren er indstillet på at finde et kompromis i sagen?

Så er det makrel-konflikten.

Som bekendt er der uenighed om fangstrettigheder.

Færøerne og Island står på den ene side, og Norge og

EU på den anden.

På Færøerne har man selvfølgelig en forventning om, at Danmark kan påvirke EU - selv om Danmark har EU-formandsskabet.

Her må jeg desværre konstatere, at Regeringen har været for passiv.

For 2 uger siden blev Færøerne og Norge enige om at løfte forhandlingerne op på politisk niveau. Det er positivt.

Men hvad har Regeringen gjort for at få EU ind på samme forhandlings-spør?

Så vidt vides, har Regeringen ikke foretaget sig noget som helst, siden samrådet med fødevareministeren i Europaudvalget den 20. april 2012.

EU har bebudet et boykot af Færøerne til efteråret.

Hvis det kommer så vidt, at Danmark og Færøerne kommer til at stå på hver sin side af et boykot - ja, så får vi nye problemer i fællesskabet.

Dette, selv om makrelstriden i grunden intet har med Rigsfællesskabet at gøre.

Her til sidst vil jeg udtrykke bekymring for, at færinger, der flytter til Danmark fra Færøerne nu skal optjene ret til flere sociale ydelser.

Og hvorfor? Jo - fordi de har boet på Færøerne!

Færøerne sidestilles med udlandet i dette tilfælde.

Det er uhørt!

En respekteret jurist på Færøerne påpeger, at der er tale om brud på Hjemmestyrelovens § 10.

Der foreligger desuden en landsretsdom, der tilsiger, at denne praksis er ulovlig.

Derfor bør den ikke finde sted!

I Rigsfællesskabet løser vi fælles udfordringer i al fordragelighed.

Det bør vi også gøre i forhold til de uheldige sager, der ligger og venter på de rigtige løsninger.

